

РЕШЕНИЕ

№ 137

София, 24 октомври 2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и първи септември две хиляди двадесет и втора година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ХРИСТИНА МИХОВА
ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА

при секретар: Марияна Петрова
и в присъствието на прокурора Атанас Гебрев
изслуша докладваното от съдия Ружена Керанова
н. дело № 477/2022 година

Производството по делото е образувано на основание чл. 346, т. 1 от НПК по протест на прокурор при Апелативна прокуратура – Варна срещу решение № 60/15.04.2022 г., постановено по ВНОХД № 347/2021 г. от Апелативен съд – Варна.

Касационният протест се позовава на отменителните основания по чл. 348, ал.1, т. 1 и т. 2 от НПК. Твърди се, че решението е постановено при съществени нарушения на процесуалните правила (чл. 14 и чл. 107 от НПК), в резултат на които оправдаването на подсъдимата Р. Д. И. по повдигнатото обвинение е в нарушение на закона. Отправеното искане е за отмяна на атакувания съдебен акт и ново разглеждане на делото от апелативния съд.

В съдебното заседание пред касационната инстанция представителят на Върховната касационна прокуратура поддържа протеста по доводите, изложени в него, като посочва, че приетата от въззивния съд фактология не се подкрепя от всички доказателства. Настоява за уважаване на протеста при заявените отменителни основания и искания.

Подсъдимата Р. И. не участва лично в касационното производство, редовно призована. Защитникът ѝ намира протеста за неоснователен, като представя писмени бележки и пледира за оставяне в сила на атакувания съдебен акт.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, установи следното :

С първоинстанционната присъда № 52/18.06.2021 г., постановена по НОХД № 357/2021 г., Окръжният съд – Варна признал подсъдимата Р. Д. И. за невинна в това, че в периода 19.12.2016 г. до 19.06.2017 г., в условията на продължавано престъпление, в качеството си на съдружник в „Г.З. 2011“ ООД, като посредствен извършител – чрез Д. И. А. (управител), чрез използване на документи с невярно съдържание – справка декларация за ДДС за месец октомври 2016 г., дневник за

покупки към нея и данъчна фактура № 0020000014/25.10.2016 г., издадена от „Р. Е. Д.“ ЕООД на „Г. З. 2011“ ООД, получила от държавния бюджет наследваща се парична сума в особено големи размери – 82 000 лева (представляваща деклариран за възстановяване данък върху добавената стойност), поради което и на основание чл. 304 от НПК я оправдал по повдигнатото обвинение по чл. 256, ал.2 във вр. с ал. 1 във вр. с чл. 26, ал.1 от НК.

По въззивен протест е образувано ВНОХД № 347/2021 г. по описа на Апелативен съд – Варна, като с атакуваното сега решение присъдата е потвърдена.

Касационният протест е неоснователен. Редакцията му налага констатацията, че част от доводите, макар дефинирани като нарушения по смисъла на чл. 348, ал.1, т. 2 от НПК, са за необоснованост и не следва да бъдат коментирани извън дължимата проверка за спазване на процесуалните изисквания относно доказателствената дейност на съда.

Обвинението по чл. 256 от НК срещу подсъдимата И. е базирано на твърденията за нереалност на доставката на стоки (зърносушилня и инвентар) по инкриминираната фактура, по които „Г.З. 2011“ ООД е получател, поради това, че доставчикът му „Р. Е. Д.“ ЕООД не е разполагал с коментираната земеделска техника, за да я продаде, което прави сделката фиктивна и придава порочност на инкриминираните документи. В тези рамки въззивният съд, позовавайки се на доказателствата по делото, е достигнал до извод за недоказаност по несъмнен начин на обвинението, повдигнато срещу подсъдимата И..

Прегледът на процесуалната дейност на втората инстанция не дава основание да се приеме, че заключението за недоказаност на обвинението е резултат от допуснати нарушения на изискванията на чл. 14 и чл. 107 от НПК, каквито са оплакванията в сезиращия настоящето производство протест. Преобладаващата част от съдържанието му е посветено на цитати от аргументацията, изложена във въззивното решение, а претендираната неправилност е заявена чрез припомняне на факти от обвинителната теза. От тази позиция е поддържан доводът, „че „Р. Е. Д.“ ЕООД не е било собственик на селскостопанската машина и в това си качество не е могло да встъпи в сделката като продавач на „Г. З. 2011“ ЕООД“. Последвано от обобщението, че обвинителните факти се подкрепят от показанията на свидетеля Н.К., собственик на капитала и управител на „Д. И.“ ЕООД. Така в протеста без стойностни аргументи за процесуални недъзи в аналитичната дейност на съда очевидно показанията на свидетеля Н. К. се противопоставят на съдебната оценка за тяхната необективност. Оспорването, поднесено по този начин, налага да се припомни, че вътрешното убеждение на инстанциите по фактите относно достоверността на доказателствените материали може да бъде оспорено по касационен ред, само когато са били нарушени процесуалните норми, които регулират формирането му и гарантират неговата правилност.

При така направеното уточнение, доводите в протеста, разгледани през призмата на основанията по чл. 348, ал.1, т. 2 от НПК, са неоснователни. Въззивният съд не е проявил едностранчивост и превратност при обсъждане на доказателствата, включително и на данните, съдържащи се в показанията на свидетеля Н. К.. Информацията, изнесена от него (че към момента на разпита му в досъдебното производство от 21.12.2017 г. земеделската техника е още при него на съхранение и може да я покаже, защото няма извършена доставка и предаване на „Р. Е.Д.“ ЕООД), не е пренебрегната от съда. Показанията на К. са преценявани от гледна точка на тяхната пълнота, убедителност, логичност и последователност. Във въззивното

решение е отбелязана констатацията, че твърдения на свидетеля обслужват интересите му във връзка със задължението за невнесения данък добавена стойност (ДДС) по издадената фактура. Не това обаче е било решаващо за отхвърляне на тяхната убедителност. Показанията са проверени задълбочено и в контекста на останалия доказателствен материал - установените по делото данни, изведени от доклада за пазарна оценка, приложен на л. 98 и сл., том 1 от досието на досъдебното производство, според който оценителят още на 12.05.2017 г. е огледал зърносушилнята в стопанския двор, нает от „Г. 3.2011“ ООД; установяването на земеделската техника на същото място при извършения в рамките на разследването оглед по реда на чл. 155 и сл. от НПК; протоколите за предаване на техниката и договор за отговорното ѝ пазене от 01.09.2016 г. и 02.09.2016 г., съответно установеният факт чрез графологическа експертиза, че подписа върху тези документи е положен от свидетеля Н. К.. В допълнение следва да се отбележи, че данни за местонахождението на техниката в стопанския двор, ползван от дружеството, се откриват и в съставения протокол КД 73№ 115358/01.02.2017 г., с който е документирано извършеното посещение на ревизиращия екип – виж ревизионен доклад, съставен на основание чл. 117 от ДОПК, л. 33 и сл., т. 5 от досъдебното производство.

В резултат на извършения доказателствен анализ и оценка съдът е достигнал до извод за несигурност и необективност на твърденията на свидетеля Н. К.. Обстоятелството, че съдът се отнесъл с недоверие към показанията в коментираната им част, обосновавайки подхода си за това, не е в нарушение на процесуално негово задължение. В протеста, извън обобщеното възражение за дефицити в аналитичната дейност, обяснимо не е взето отношение по преценката на съда, че изнесените от този свидетел данни не могат да послужат като надеждно доказателство в подкрепа на обвинителната теза.

Неоснователен е доводът, че съдът е оставил без коментар твърденията на свидетеля Г. К.. Предложената тяхна интерпретация в протеста е дистанцирана от действителното им съдържание. Непредубеденият прочит на показанията показва, че свидетелят е съобщил за предходни финансови отношения с Н. К., приетия начин за уреждането им, част от които е предаването на селскостопанската техника, последващото ѝ обявяване за продажбата чрез интернет и осъществената такава с „Г. 3. 2011“ ООД.

На следващо място, съображенията на съда, инкорпорирани в съдебното решение, цитирани избирателно в протеста, се атакуват с твърдения за несъответствието им с доказателствата по делото. В тази връзка споделеното мнение за „разминаванията“ в датите на съставените документи за превоз (фактури и пътни листа, издадени от превозвача – „К. 2“ ЕООД), останали необсъдени от съда, не намира опора в данните по делото. В основата му лежи твърдението, че към момента на документирането на превоза все още „Р. Е.Д.“ ЕООД, пряк доставчик на „Г. 3. 2011“ ООД, не е придобил владение върху земеделската техника.

За неоснователността на възражението е достатъчно да се препрати към мотивите на въззивното решение (стр. 5 и сл.), съдържащи детайлен отговор на идентични възражения, поддържани с въззивния протест. Въз основа на извършения преглед на хронологията в установените действия и съответстващите им документи, съдът е достигнал до извод, че на 01.09.2016 г. земеделската машина се е намирала във фактическата власт на „Р. Е. Д.“ ЕООД и разпореждането с нея е в съответствие и в изпълнение на договора, сключен с „Д. И.“ ЕООД от 03.08.2016г, с който му е

възложено да намери купувач. Точно са разисквани клаузите по този договор, вкл. и за изрично посочената възможност транспортните разходи да бъдат поети от третото заинтересовано лице кандидат - купувач. Позовавайки се на наличните по делото писмени документи и гласни доказателствени средства, съдът е установил, че извършената услуга (транспорт) от „К. 2., ЕООД е била фактурирана, отразена в дневника за продажби на това дружество, декларирана е в съответната справка – декларация, услугата е заплатена от „Г. 3. 2011“, а и земеделската техника е установена именно в стопанския двор, ползван под наем от „Г.3. 2011“ ООД, до където е била превозена, съобразно издадените документи.

В отговор на протеста следва да се посочи и това, че въззивният съд коректно е отбелязал изнесените данни за предходни финансови отношения между свидетелите Й. Б., Н. К. и Г. К. (пълномощник на „Д. Л.“, съответно еднолични собственици на капитала на „Д. И.“ ЕООД и „Р. Е. Д.“ ЕООД). Дори да се приеме претендираната от държавното обвинение хронологична невъзможност на действията, извършени от името на споменатите дружества, обстоятелствата, които потвърждават това, не означават непременно престъпно поведение на И.. Въззивният съд основателно се е насочил към доказателствения дефицит на прокурорските твърдения, че подсъдимата е „имитирала“ поредица фиктивни сделки за прехвърляне собствеността на земеделската техника между „Д. Л.“, Д. И.“ ЕООД, „Р. Е. Д.“ ЕООД. В тази връзка са обсъдени показанията на посочените по –горе свидетели, че действията им със земеделската техника са предприети с цел да се уредят техните финансови взаимоотношения, както и че единствен Г. К. е контактувал с представители на „Г. 3. 2011“ ООД, който е управител на дружеството пряк доставчик.

Впрочем, втората инстанция е дала убедителен отговор на възраженията за укоримост на поведението на подсъдимата Иванова и с оглед разпоредбата на чл. 177 от ЗДДС при установения факт, че предходен доставчик – „Д. И.“ ЕООД, не е внесъл дължимия ДДС. При това съображенията на съда за неоснователността им не са ограничени в разискване на резултата от приключилото административно производство – ревизионния акт е бил отменен (виж, решения на Административен съд – Варна и Върховния административен съд). В атакувания съдебен акт е направено разграничението между особения вид отговорност по чл. 177 от ЗДДС за регистрираното лице по този закон да заплати чуждо задължение, произтичащо от невнесения дължим данък от доставчик по веригата, и тази, по чл. 256 от НК, съответно разликата в обществените отношения обект на противоправните посегателства.

Оспорването на съдебната теза за недоказаност на обвинението не държи сметка за подробните доказателствено и фактологически защитени разсъждения на проверяваната инстанция, изложени в мотивите на съдебния акт. В тях детайлно, обективно и аналитично са разгледани всички данни, за които стана дума, както и установеното по делото - че предметът на доставката(земеделска техника), въз основа на която се е претендирало възстановяване на данъка от „Г. 3. 2011“ ООД, съответства на обявения предмет на дейност на дружеството и във връзка с него са планирани дейности за използването му по предназначение –вкл. сключен договор за сушене и авансово плащане по него; че зърносушилнята е транспортирана за сметка на купувача до наетия стопански двор, където е намерена от ревизиращите органи и при извършения оглед; че продажната цена с начислен ДДС е изплатена на вноски по банков път на доставчика - „Р. Е. Д.“ ЕООД. Всичко това е довело до заключението, че събраните по делото доказателства не постигат степента на несъмненост на

обвинението за привидност на сделката (доставката), облагаема с ДДС, от което да се изведе и наличие на порочен документ, станал основание за получаване на наследващата се сума от държавния бюджет.

Накрая, извършвайки анализ на обективните и субективни признаци на състава на престъплението на чл. 256 от НК, въззивният съдебен състав не без основание е проявил критичност към изложението на фактите в обвинителния акт, които не открояват ясно и точно конкретните действия на подсъдимата, обосноваващи претендираното нейно престъпно поведение. Въпреки отправените критики към формулировката на обвинителния акт, не тази констатация е в основата на решението да се потвърди оправдателната присъда. Въззивният съд е направил законосъобразен извод, че наказателната отговорност на подсъдимата И. не може да бъде ангажирана предвид недоказаността на обвинението както от обективна, така и от субективна страна, и това е резултат на пълно, обективно и всестранно изследване на всички обстоятелства по делото.

Обобщено, извършената касационна проверка не установи наличие на претендираните от касатора нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК, позволяващи ревизия на атакувания съдебен акт. Заявеното касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК се обосновава с аргументите, изложени за нарушенията на процесуалния закон, които вече бяха обсъдени и отхвърлени по-горе.

При липса на пороци в доказателствената дейност на въззивната инстанция, проверката за приложението на закона е възможна само в рамките на фактите, приети за установени. С направените въз основа на тях изводи за недоказаност на обвинителната теза не е допуснато нарушение на материалния закон.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 60/15.04.2022 г., постановено по ВНОХД № 347/2021 г. от Апелативен съд – Варна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.